

Отже, навчально-тренінговий центр Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова став одним із тих інноваційних освітніх складових, що дає змогу рухатись у напрямку єдиного європейського освітнього та наукового простору.

Список використаних джерел:

1. Указ президента України № 722/2019 Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>
2. Ефективність симуляційних сценаріїв в оптимізації практичної підготовки студентів у закладі вищої медичної освіти України / Т. М. Бойчук, І. В. Геруш, В. М. Ходоровський [та ін.] // Медична освіта. — 2018. — № 2. — <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2018.2.8965>.
3. Кіт, Л., Фірман, В. (2022). Проблема формування навичок долікарської допомоги у вищій школі. Проблеми освіти, (1(96), 236–252. <https://doi.org/10.52256/2710-3986.1-96.2022.15>

ВИКЛИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС У КОНТЕКСТІ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ТА ВЛАСНИЙ ДОСВІД

Ханюков О.О., Смольянова О.В.

Дніпровський державний медичний університет, м. Дніпро

Вступ. Симуляційне навчання в системі вищої медичної освіти (ВМО) широко застосовується в багатьох країнах. В Україні його впровадження є обов'язковою вимогою стандарту вищої освіти зі спеціальності «222 Медицина» для другого (магістерського) рівня освіти [1]. Беззаперечно, симуляція є корисним інструментом для навчання здобувачів ВМО, адже її застосування зменшує навантаження на клінічне обладнання, створює безпечне середовище та дає змогу ефективно повторювати навичку, не ставлячи під загрозу пацієнтів та не витрачаючи час персоналу в лікарнях [2–4]. Проте іноді медичні ЗВО сприймають симуляційне навчання як карго культ, та впроваджують його, не розуміючи засад та можливих перепон, для подолання яких є винайдені засоби [4,5]. Для успішної імплементації симуляційних технологій в українських медичних ЗВО важливо враховувати як загальновизнані проблеми, так і нові виклики, що зумовлені воєнною агресією російської федерації.

Основна частина. *Мета:* за даними літератури та власного досвіду висвітлити виклики, які можуть виникнути під час впровадження методів симуляційного навчання під час війни в Україні.

За результатами огляду літератури, перешкоди при імplementації симуляційних технологій можуть бути пов'язані з ресурсами, організацією процесу та психологічними аспектами. До пов'язаних із ресурсами труднощів належить висока ціна на обладнання і розхідні матеріали та тренування персоналу, а також — необхідність мати підготовлене для симуляції приміщення [2,4–6].

Серед організаційних перепон у літературі згадуються: відсутність контекстної навчальної програми [4] та інтеграції в навчальний розклад [5], нестача валідованих сценаріїв для навчання акторів [5] та навчених симуляційних пацієнтів [4,5]. Також до проблем з організацією відносять недостатнє виділення часу для повноцінного навчання персоналу [4,6,7], брак інформації та тренінгів щодо методів симуляційного навчання, а також відсутність підтримки з боку керівництва [7].

Особливої уваги заслуговують виклики, пов'язані безпосередньо з роботою викладачів: їхня недостатня кваліфікація, зокрема в проведенні дебрифінгу та наданні зворотного зв'язку [5], висока плинність кадрів через незадоволеність умовами роботи [6], а також наявність тільки обмеженої кількості викладачів, зацікавлених у розвитку симуляційного навчання [6]. Важливими є також психологічні аспекти симуляційного навчання. Серед викликів у цьому контексті згадуються недостатня мотивація персоналу та студентів [6,7], тривога через необхідність об'єктивного оцінювання серед студентів [4,6] та викладачів [4], а також відсутність можливості індивідуального підходу [2].

Окрім загальновизнаних труднощів, пов'язаних із впровадженням симуляційного навчання, українські ЗВО зіткнулися з низкою додаткових викликів, спричинених війною [8]. У контексті симуляційної освіти важливими є неможливість придбати необхідне обладнання через обмежені ресурси, виїзд викладачів та студентів за кордон, вимкнення світла, проблеми з інтернетом (при віртуальних онлайн-симуляціях), стрес та тривога викладачів та студентів, відсутність мотивації викладачів та студентів, тривоги через загрозу обстрілів, що заважають навчанню в кімнаті симуляції, пошкодження обладнання.

Висновки. Інтеграція симуляційного навчання в освітній процес пов'язана із численними можливими перешкодами. Вони можуть бути пов'язані з ресурсами, організацією процесу та психологічними аспектами. На додачу до вже відомих проблем, з якими може стикатися медичний ЗВО під час

проведення симуляційного навчання, для українських додалися ще виклики, що обумовлені контекстом воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. МОЗ України. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я для другого (магістерського) рівня освіти № 1197 від 08.11.21 [Internet]. 2021. Available from: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/11/09/222-Medytsyna.mahistr.09.11.pdf>
2. Ayaz O, Ismail FW. Healthcare Simulation: A Key to the Future of Medical Education — A Review. *Adv Med Educ Pract*. 2022;13:301–8.
3. Козловська І.М, Колотило ОБ, Кулачек Я.В, Русак ОБ, Марусик УІ, Смандич ВС. Переваги симуляційного навчання у відпрацюванні практичних навичок і маніпуляцій майбутніх лікарів. *Буковинський медичний вісник*. 2022 Dec 20;26(2 (102)):81–5.
4. Ismail FW, Ajani K, Baqir SM, Nadeem A, Qureshi R, Petrucka P. Challenges and opportunities in the uptake of simulation in healthcare education in the developing world: a scoping review. *MedEdPublish* (2016). 2024;14:38.
5. Salman H. Most significant barriers and proposed solutions for medical schools to facilitate simulation-based undergraduate curriculum in OBGYN. *Arch Gynecol Obstet*. 2021;304(6):1383–6.
6. Jee M, Murphy E, Umana E, O'Connor P, Khamoudes D, McNicholl B, et al. Exploring barriers and enablers to simulation-based training in emergency departments: an international qualitative study (BEST-ED Study). *BMJ Open*. 2023 Sep 1;13(9):e073099.
7. Benchadlia F, Rabia Q, Abderrahim K. Simulation in Basic Nursing Student Education: Uses and Barriers. [cited 2025 Feb 8]; Available from: <https://www.opennursingjournal.com/VOLUME/17/ELOCATOR/e187443462307030/FULLTEXT/>
8. Khaniukov OO, Smolianova OV, Shchukina OS. Distance learning during the war in Ukraine: experience of Internal Medicine department (organisation and challenges). *Art of Medicine*. 2022 Oct 18;3(23):134–8.